

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. 336. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm03-shoot-idm140319425694592/facsimile.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, III. Bind

maa det nu være nok for idag. Jeg slutter med en hjertelig Tak for dit Brev og for det broderlige Venskab, der deri er udtrykt.

Din Frits P. M.

Undskyld disse abrupte og let henkastede Bemærkninger; men vilde jeg tilfulde gaae ind paa dit indholdsrige Brev, maatte jeg skrive en lille Bog. Her er imidlertid sagt nok til, at du ved Leilighed kan prøve det, om du skulde faae Lyst og Anledning dertil. Hvad jeg har sagt, er min sande Mening.²

Litteratur. Julius Lange, Brudstykke af en Kommentar til Fr. Paludan-Müller, i *Nær og Fjern*, 1879, No. 352 (optrykt i Langes Udvalgte Skrifter III 249--58).

Side 5 Linje 1: *Atheist!* (græsk) „Gudsfornekter“.

Side 7 Linje 3: *med Folket Folk af Fjeng!* 3: blandt Pabelen ogsaa fine Folk. — Fjeng (fransk) = Elegance; sml. J. L. Heiberg 1836 („Ne!“): „Jeg havde hørt, at du skulde være sandan en moderne Fjeng-Herre“; Ingemann 1862 („Landsbybørnene“): „Saaledes skal Hatten nu just bæres med rigtig Fjeng, bedste Greve!“ (Fjeng som Tillægsord findes i nærvær. Udgaves 2det Bind Side 165 Linje 23).

Side 7 Linje 7: *Montechriste!* Julius Lange bemærker, at Luftskipperen bærer samme Navn som Helten i den ældre Alexander Dumas' berømte Knaldroman „Greven af Monte Christo“ (udkom 1841--45), og at Navnet hos P. M. har „en halvskjult symbolsk Mening“.

Side 7 Linje 10: *Tardini!* Luftskipperen Tardini, som den 15de August 1851 var gaaet op fra Tivoli og var dalet ned mellem Lund og Landekrona, gentog Opstigningen Søndag den 14de September Kl. 6 Eftm. fra Kristiansborg Ridebane. Han havde med sig en ung Dame og en lille Dreng. Ballonen havde Vanskelighed ved at stige til Vejrs, og Sejladsen forløb meget ulykkeligt. Da Ballonen svævede hen over Amager, indtraadte en Katastrofe. Damen og Drengen lykkedes det Tardini at faa landsat, og de blev reddede; men under Forsøget paa at hjaerge Ballonen, druknede Luftskipperen i Kalvebodstrand, og Ballonen blev et Par Dage senere fundet i Nærheden af Schwerin i Mecklenburg; man fandt i den, foruden nogle Papirer, 3 ladte Pistoler, nogle Flasker Mælk, noget Hvædebød, to stegte Duer (sml. Side 20--32) og en Mandssivle. (Fædrelandet: 1851, No. 190, 214 og 219.) — P. M. omtaler Tardinis Forulykken i Brev af 17/8 1851 til Hansteen (Frøderik Lange Side 164): „En stor Sorg har vi haft ved Luftskipperen Tardinis bratte Død. Vi stod paa Slotspladsen og saa ham sidste Gang gaa tilvejs med sin Dame i hvid Møls Kjøle og himmelblaa Silkemantille. Det var et vidunderligt dejligt Syn, da han højt i Luften svingede Dannebrog og fyrede sine Pistoler af, medens Damen fra den gyngende Gondol kastede Deviser ned til os stakkels Jordorme, der med gabende Mund og tindrende Øjne (thi hvem vil ikke gerne høre sig over Mængden, straal og skinne og fare til Himmels) fulgte den dristige Flugt. Men hverken Ikarus eller Tardini undgik sin Skæbne. Guderne ere misundelige, og Kallebodstrand er lige saa skikket til en Grav som det ikariske Hav“.

Side 7 Linje 11: *Mantille!* (fransk) „Overstykke“.

Side 7 Linje 13: *Icarus!* se Anm. til 2det Binds Side 84 Linje 29.

Side 7 Linje 15: *Nemesis et spare vil i Længden!* i *Den Mand, der høit sig hæver over Mængden!* Tarægangen er græsk, sml. Historieeskriveren Herodot († ca. 424 f. Kr.): „Læg Mærke til, hvorledes Guden med sit Syn altid rammer de Skabninger, der hæver sig over andre, og ikke tillader dem at hovmode sig, medens de sinna og ubetydelige ikke vækker hans Uvilje; og læg Mærke til, hvorledes han bestandig lader sine Lynstraaler slaae ned i de højeste Huuse og i de højeste Træer. Thi Guden plejer at nedtrykke alt det, der rager frem“.